

Hamleta a tmu této tragédie rozpočívají studenti fyzického divadla z JAMU

Absolventská inscenace v podání studentů Ateliéru fyzického divadla z Divadelní fakulty JAMU nese výmluvný název Hamlet a tma. Nezvyklý pohybový titul vychází ze slavné tragédie a jeho premiéra se uskuteční pozítří 11. října v 19 hodin ve Studiu Marta.

„Když jsme společně četli Hamleta, dlouho jsme se zabývali dvěma otázkami,“ uvedl ročníkový pedagog a režisér kolektivního představení Pierre Nadaud. První otázka - zdánlivě čistě divadelní - se týkala způsobu prezentování Ducha zesnulého otce, který se korunnímu dánskému královi v úvodu hry zjeví. Hamlet se od svého mrtvého rodiče dozvídá, že ho zavraždil princův strýc Claudius. „Každý z našich návrhů předkládal určitou metafyziku a teologii, již jsme se snažili rozeznat a uznat. Hamletův svět je v tomto složitější než náš svět, který je plný tabu a nutí nás být ohledně těchto otázek skromnějšími,“ dodal Nadaud.

Podoba Ducha podle něj ovlivnila interpretaci použité hry, jejíž svět se velmi liší v závislosti na tom, zda je Duch představen jako zjevení, jako křik ztracené duše v očištění, strašidelná paměť, sen či třeba jen hlas, který mluví s Hamletovým vědomím. Druhý zásadní okruh, který přitahoval pozornost inscenátorů, představovalo téma smrti. Přesněji otázka: Jak umřít? „Obvykle se nám podobné tázání zdá absurdní, protože si je obvykle nepokládáme: zdá se, že nejlepší smrt je taková, která přijde náhle, vyhýbá se veškerému utrpení a průtahům, které by nám umožnily uvažovat o našem zmizení ze světa živých a naší posmrtné cestě,“ poznamenal Nadaud. Jemu i jeho svěřencům se zdálo se, že není tak jednoduché a samozřejmé se podobným otázkám vyhnout. Výsledkem bude představení, v němž akci vytváří hlavně těla herců. Jejich gesta, vztahy či dynamika mezi nimi a další lyrické prostředky ponese děj. Nepůjde však o čistě pohybové představení, fragmenty textu jsou podle režiséra nezbytné, protože zprostředkovávají příběh, jména, ale také emoce smíšené s myšlenkami: „Chtěli jsme, aby tato naše lyrika přetvořila slova v písně a pohyby.“

Dramaturgyně inscenace Karolina Ondrová dodává, že se tvůrci snažili minimalizovat text a jeho sdělení převést do pohybu. „Výrazný rozdíl vnímám v práci s pravdou a lží. Fyzické divadlo nás nutí odkrývat upřímné myšlení postav. Pohyb nedisponuje takovou schopností jako slovo, co se týče skrývání myšlenek a emocí. Postavy se tedy navzájem vidí stejně, jako je vidí divák: jsou konfrontovány s pravdomluvnými partnery. Předstírání, které je v původním textu rozhodnutím předstírajících, se zde přesouvá do kompetence přihlížejících postav, které si nepřiznávají pravdu, již vidí. Veškeré lži jsou tu tak obelháváním sebe sama,“ vysvětlila dramaturgyně.

Úskalím pohybu (či práce s ním) byla pro tvůrce jeho tendence vyjadřovat spíše stavy než procesy. Pohybové pasáže tedy většinou v inscenaci Hamlet a tma neposouvají děj, ale vytváří pomyslná okénka čili vhledy do aktuálního stavu postavy nebo vztahu. Budeme schopni pohybem vyprávět příběh, nebo bude každou akci muset doprovázet textový komentář, anebo budeme dokonce spoléhat na diváka, který zná předlohu, ptá se dramaturgyně. Odpovědí má být taktika propojování mluveného textu s pohybem a kombinovat těchto dvou znakových kanálů do jednotného sdělení.

První reprízy zajímavého zpracování proslulé látky se ve Studiu Marta uskuteční 12., 15. a 18. října.

Mgr. Luboš Mareček, Ph.D.

marecek@jamu.cz

Tvůrčí tým inscenace Hamlet a tma

Překlad: Jiří Josek

Režie: Pierre Nadaud a kol.

Dramaturgie: Karolína Ondrová

Scénografie: Judita Mejstříková

Multimédia: Tomáš Hubáček

Light Design: Jonáš Garaj

Hudba: Tomáš Hribiš

Produkce: Michaela Zemčíková